

TERMENI DE REFERINȚĂ

pentru angajarea a doi consultanți în vederea analizei lacunelor și identificării priorităților pentru îmbunătățirea sistemului de asigurare cu tehnologii asistive în sectorul educațional

I. CONTEXT

Keystone Moldova în parteneriat cu UNICEF implementează Proiectul "Capacitarea sistemului și instruire în tehnologii asistive pentru copii cu dizabilități și CES".

Scopul Proiectului constă în capacitarea actorilor cheie naționali, precum și a celor din raioanele Cahul și Ungheni în asigurarea copiilor cu dizabilități și a celor cu CES cu tehnologii asistive.

Obiectivele de bază ale Proiectului constau în următoarele:

1. Analiza lacunelor și identificarea priorităților viitoare pentru îmbunătățirea sistemului de asigurare cu tehnologii asistive în sectorul educațional
2. Dezvoltarea unui ghid comprehensiv de referință pentru mecanismul existent de asigurare cu tehnologii asistive pentru copiii cu diferite tipuri de dizabilități (la nivel intersectorial- sănătate, protecție socială, educație)

În rezultatul implementării Proiectului cel puțin 1900 de copii cu dizabilități și CES, inclusiv 200 din Cahul și Ungheni, vor beneficia de acces optimizat la tehnologii asistive și respectiv vor crește șansele lor pentru educație, incluziune și participare/implicare.

Pentru realizarea primului obiectiv urmează să fie implementate următoarele activități:

1. Elaborarea unui raport de analiză privind lacunele și prioritățile viitoare în asigurarea copiilor cu dizabilități cu tehnologii asistive pentru educația incluzivă
2. Organizarea a două ateliere de câte o zi fiecare pe dezvoltarea de politici și capacitarea actorilor cheie, inclusiv din Ungheni și Cahul. Atelierul 1 va fi axat pe capacitarea actorilor cheie în metodologia analizei sistemice a situației în domeniul tehnologiilor asistive, precum și tehnologiile asistive utilizate în sectorul educație. Atelierul 2- va fi axat pe validarea raportului de analiză a lacunelor și priorităților și elaborarea recomandărilor pentru îmbunătățirea situației în domeniul asigurării copiilor cu TA în sectorul educație (la nivel de politici, populație, produse, asigurare, personal)

Pentru realizarea celui de al doilea obiectiv, Keystone Moldova va realiza următoarele activități:

1. Dezvoltarea unui Ghid de referință practic (inclusiv în limbaj ușor de înțeles) pentru asigurarea copiilor cu diferite tipuri de dizabilități cu tehnologii asistive (rolurile și responsabilitățile instituțiilor competente în asigurarea cu TA, tipuri de TA, beneficiari eligibili, harta acțiunilor pentru a beneficia de TA, etc)
2. Consultarea Ghidului practic cu actorii cheie
3. Organizarea a doua sesiuni informaționale online cu practicienii în vederea asigurării diseminării informației despre Ghid.

II. OBIECTIVELE CONSULTANȚEI

Consultanții vor fi contractați pentru efectuarea raportului de analiză privind lacunele și prioritățile viitoare în asigurarea copiilor cu dizabilități cu tehnologii asistive pentru educația incluzivă.

Raportul de analiză va fi dezvoltat în baza evaluărilor efectuate în conformitate cu metodologia de evaluare 5P elaborată de către Organizația Internațională a Sănătății. Această metodologie, care va fi pusă la dispoziția consultanților, prevede o evaluare comprehensivă a următoarelor aspecte ce țin de asigurarea copiilor cu dizabilități cu tehnologii asistive în educație: Populația, Politicile, Produsele, Asigurarea cu produse, Personalul.

Activitatea de consultanță va include:

1. Cercetarea de birou, care va fi axată pe analiza cadrului legal și instituțional, analiza proceselor și procedurilor existente pentru asigurarea cu tehnologii asistive a copiilor cu diferite tipuri de dizabilități, accesibilitatea tehnologiilor asistive, rolurile și responsabilitățile actorilor cheie implicați, etc. Cercetarea de birou va ține cont de eforturile precedente ale UNICEF în domeniul asigurării copiilor cu dizabilități cu tehnologii asistive.
2. Efectuarea unor interviuri și focus grupuri cu actorii cheie pentru a evalua situația în domeniu. În total este estimat un număr de 25 de interviuri/focus grupuri.
3. Dezvoltarea raportului de analiză a lacunelor și priorităților în asigurarea copiilor cu diferite tipuri de dizabilități (fizice, senzoriale, cognitive) cu tehnologii asistive în vederea măririi accesului acestora la educație. Consultanții se vor referi în special la tehnologiile asistive necesare pentru educația incluzivă, dar vor ține cont de necesitatea abordării comprehensive și intersectoriale, inclusiv din perspectivele domeniilor sănătate și protecție socială.

Raportul de analiză a lacunelor și priorităților în asigurarea copiilor cu diferite tipuri de dizabilități (fizice, senzoriale, cognitive) cu tehnologii asistive va fi validat în timpul ședințelor de consultare care vor avea loc în Ungheni și Cahul, precum și al unui atelier național cu participarea experților străini.

III. RESPONSABILITĂȚILE EXPERTILOR ȘI REZULTATELE AȘTEPTATE

Denumirea sarcinii	Detalii privind realizarea sarcinii	Instrumente
1. Evaluarea populației	Analiza populației (copii cu dizabilități și cerințe educaționale speciale (0-18 ani))	-Analiza datelor statistice
	Analiza mecanismului de certificare a dizabilității și a CES	-Analiza studiilor existente în domeniu
	Analiza mecanismului de identificare a nevoilor educaționale ale copiilor cu dizabilități și CES	-Interviuri cu Consiliul de Determinare a Dizabilității, CRAP, SAP, părinții copiilor cu dizabilități
	Analiza accesului la servicii a copiilor cu CES și dizabilități (inclusiv servicii de suport educațional)	
	Analiza atitudinilor societale față de copii cu dizabilități, inclusiv în mediul școlar	
	Analiza cadrului legal de bază privind incluziunea socială	-Analiza documentelor

2. Evaluarea politicilor și instituțiilor	Analiza cadrului legal privind educația incluzivă	-Interviuri cu instituțiile implicate în elaborarea de politici și implementarea politicilor (MS, MMPS, ME, CNAM, CREPOR, ONG-uri)
	Analiza cadrului legal privind Tehnologiile asistive (AT)și Tehnologiile de comunicare augmentativă și alternativă (AAC)	
	Analiza instituțiilor implicate în implementarea politicilor de AT și AAC	
	Analiza surselor de finanțare pentru AT și AAC	
3. Evaluarea Produselor AT și AAC	Evaluarea gradului de disponibilitate a Tehnologiilor asistive și Tehnologiilor de comunicare augmentativă și alternativă	Analiza documentelor Interviuri- CREPOR, Centrul Audiologic, Low vision, MMPS, părinții copiilor cu dizabilități auz, văz, Asociația Copiilor surzi, SoS Autism, CNAM, vânzători de produse AT și AAC etc.
	Evaluarea cumpărătorilor de produse AT și AAC	
	Evaluarea canalelor de procurare a AT și AAC și a serviciilor oferite de acești agenți după procurarea produselor	
	Evaluarea disponibilității tehnologiilor AT și AAC în școli și acasă	
	Principii de asigurare cu produse de TA și AAC (politici de încurajare a tehnologiilor avansate, încurajarea cercetărilor în domeniu, a instruirilor după procurare etc.)	
Evaluarea asigurării cu produse AT și AAC	Evaluarea instituțiilor responsabile de asigurarea cu AT și AAC, precum și a mecanismelor de referință între prestatori de servicii și produse	Analiza documentelor Analiza literaturii Interviuri cu instituțiile responsabile
	Evaluarea mecanismului de determinare a nevoilor, de atribuire, procurare, distribuție și monitorizare a utilizării AT și AAC	
	Evaluarea mecanismului de finanțare a AT și AAC	
Evaluarea abilităților, cunoștințelor, atitudinilor profesioniștilor din domeniile educație, sănătate și asistență socială privind acordarea suportului și referințelor necesare pentru implementarea soluțiilor de AT și AAC în practică	Evaluarea actorilor cheie în domeniul educației incluzive din perspectiva cunoștințelor și atitudinilor față de AT și AAC	Interviuri/focus grupuri cu pedagogii, CREI, SAP, personal din asistență socială
	Evaluarea actorilor cheie din domeniul asistenței sociale din perspectiva cunoștințelor și atitudinilor față de AT și AAC	
	Evaluarea actorilor cheie din domeniul sănătății din perspectiva cunoștințelor și atitudinilor față de AT și AAC	
Modelarea noului cadru conceptual de capacitate în domeniul asigurării cu AT și AAC	Noul cadru conceptual va fi elaborat la nivel de - Populație de referință, - Politici	Analiza literaturii Interviuri Focus grupuri

	<ul style="list-style-type: none"> - Produse - Asigurare cu produse - Personal 	<p>Discuții cu actorii cheie</p> <p>Atelierul de validare a rezultatelor</p>
<p>Elaborarea concluziilor și a recomandărilor practice privind îmbunătățirea mecanismului de asigurare a copiilor cu dizabilități și cu CES cu produse AT și AAC pentru o mai bună incluziune educațională a acestora.</p>		<p>Interviuri</p> <p>Focus grupuri</p> <p>Discuții cu actorii cheie</p> <p>Atelierul de validare a rezultatelor</p>

În rezultatul evaluării consultanței vor elabora un Raport de analiză a lacunelor și priorităților în asigurarea copiilor cu diferite tipuri de dizabilități (fizice, senzoriale, de mobilitate, cognitive) cu tehnologii asistive, care va avea următoarea structură:

Abrevieri

1. Context
2. Scopul activității
3. Cadrul de capacitate în domeniul Tehnologiilor Asistive și Augmentativ Alternative
4. Metodologia
5. Constatările cercetării
 - 5.1. Contextul educației incluzive în Republica Moldova
 - 5.2. Capacitatea de Tehnologii Asistive și Augmentative alternative în Republica Moldova
 - 5.2.1. Populația de referință
 - 5.2.2. Politicile și instituțiile
 - 5.2.3. Produsele
 - 5.2.4. Asigurarea cu produse AT și AAC
 - 5.2.5. Personalul
6. Discuții
 - 6.1. Educația incluzivă
 - 6.1.1. Populația de referință
 - 6.1.2. Politicile
 - 6.1.3. Asigurarea cu produse AT și AAC
 - 6.1.4. Produsele AT și AAC
 - 6.1.5. Personalul
 - 6.2. Concluzii
7. Recomandări
8. Anexe

8.1 Cadru revazut pentru Lista națională de produse de TA (pentru persoane cu dizabilități de vedere, de auz, de mobilitate, cognitive , de comunicare)

IV. CALIFICĂRILE EXPERTILOR

- Studii superioare avansate în domeniile asistență socială, psihologie socială, sociologie, alte domenii conexe (masterat, doctorat, postdoctorat)
- Experiență de cercetare de cel puțin 5 ani , inclusiv organizarea/efectuarea cercetărilor sociologice calitative în teren
- Experiență de cercetare în domeniul asistenței sociale de cel puțin 3 ani
- Experiență de analiză și elaborare a rapoartelor de cercetare
- Cunoașterea bună a limbilor română, rusă și engleză
- Experiență de interrelaționare cu autoritățile publice locale și centrale

V. PERIOADA DE CONSULTANȚĂ – 20 mai – 1 septembrie

VI. BUGETUL ȘI TRANȘELE DE FINANȚARE

Finanțarea va fi efectuată în două tranșe. Prima tranșă de 40% va fi plătită după prezentarea Proiectului raportului. A doua tranșă de 60% va fi plătită după prezentarea raportului final.

VII. POLITICA DE PROTECTIE

Angajații Keystone Moldova se ghidează de o politică de protecție a copilului și de politica privind prevenirea exploatării și abuzului sexual; consultantul va semna o declarație prin care se vor angaja să respecte prevederile acesteia.

VII DOCUMENTELE CE URMEAZĂ SĂ FIE PREZENTATE DE CĂTRE APLICANȚI:

- Scrisoarea de motivare, cu argumentarea calificărilor necesare conform cerințelor
- Copia documentului ce atestă studiile in domeniu
- CV-ul cu indicarea cercetărilor efectuate in ultimii 5 ani, inclusiv pe domeniul indicat
- Datele de contact a trei angajatori care au beneficiat de cercetările efectuate de către consultant (telefon, email)
- Copia ultimului raport de cercetare în domeniu efectuat de expert (sau link-ul la care poate fi găsit raportul)

Documentele vor fi prezentate online la adresa moldova@khs.org până pe data de 17 mai 2024 cu indicarea **Concurs selectare experți cartografiere echipamente asistive**

NOTE DE CLARIFICARE

Tehnologii asistive (TA)

Tehnologiile asistive sunt un termen generic pentru produsele de asistență și sistemele și serviciile conexe acestora. Ele promovează și contribuie la incluziunea, participarea și implicarea persoanelor cu dizabilități, a celor cu afecțiuni cronice, precum și a persoanelor în etate în familie, comunitate și în toate domeniile societății, inclusiv în sferile politice, economice și sociale.

Tehnologiile asistive pot îmbunătăți performanța în toate domeniile funcționale cheie, cum ar fi cunoașterea, comunicarea, auzul, mobilitatea, auto-îngrijirea și vederea. Acestea pot include:

- produse fizice, cum ar fi scaune cu rotile, ochelari, proteze auditive, proteze, orteze, dispozitive de mers sau tampoane pentru continentă;
- produse digitale, sub formă de software și aplicații care ajută la comunicare, gestionarea timpului, monitorizare etc.
- adaptări la mediul fizic, de exemplu rampe portabile sau bare de prindere. ¹

Serviciile de tehnologie asistivă înseamnă orice serviciu care asistă direct un copil cu dizabilități în selectarea, achiziționarea sau utilizarea unui dispozitiv de tehnologie de asistență.

Serviciile pot include:

- Evaluarea nevoilor unui copil cu dizabilitate, inclusiv o evaluare funcțională a copilului în mediul obișnuit al copilului;
- Achiziționarea, leasingul sau furnizarea în alt mod a dispozitivelor tehnologice de asistență de către copiii cu dizabilități;
- Selectarea, proiectarea, montarea, personalizarea, adaptarea, aplicarea, întreținerea, repararea sau înlocuirea dispozitivelor tehnologice de asistență;
- Coordonarea și utilizarea altor terapii, intervenții sau servicii cu dispozitive de tehnologie asistivă, cum ar fi cele asociate cu planurile și programele existente de educație și reabilitare;
- Formarea sau asistența tehnică pentru un copil cu dizabilități sau, dacă este cazul, pentru familia acestuia; și
- Formare sau asistență tehnică pentru profesioniști (inclusiv persoane care furnizează servicii de educație sau reabilitare), angajatori sau alte persoane care furnizează servicii, angajează sau sunt implicate în alt mod substanțial în funcțiile majore ale vieții copilului respectiv.

Comunicare augmentativă și alternativă (AAC):

Comunicarea augmentativă și alternativă, sau AAC, este un termen care este folosit pentru a descrie diferite metode de comunicare care pot ajuta persoanele care nu pot folosi vorbirea verbală să comunice. Metodele AAC variază și pot fi personalizate pentru a satisface nevoile fiecărui individ.

¹ Global report on assistive technology. Geneva: World Health Organization and the United Nations Children's Fund (UNICEF), 2022. Licence: CC BY-NC-SA 3.0 IGO, p.5

AAC cuprinde o gamă largă de metode de comunicare nonverbală, de la limbajul semnelor și panouri ilustrate la aplicații pentru dispozitive mobile și dispozitive sofisticate, dedicate de generare a vorbirii (SGD)

Un avantaj major al SGD-urilor este că aceste dispozitive permit unui individ să spună și să se joace cu cuvintele. Făcând acest lucru, elevii pot dobândi cuvinte și limbaj noi, iar ascultătorul este capabil să înțeleagă exact ceea ce este exprimat.

În plus, există dovezi că asocierea cuvântului comunicat cu ieșirea vocală poate ajuta copiii la procesarea auditivă a limbajului vorbit.